

OLIMPIADA LA ISTORIA ROMÂNILOR ȘI UNIVERSALĂ
etapa raională/municipală, 08 februarie 2020, Clasa a IX – a

Timp de lucru: 180 minute

Mult succes!

Citește cu atenție sursele istorice propuse. În baza lor, a cunoștințelor și competențelor dobândite, răspunde la întrebările propuse.

SUBIECTUL I (35 de puncte)

SURSA A.

„Art. 1. Înaltele Părți Contractante declară solemn, în numele popoarelor lor respective, că condamnă recursul la război pentru reglarea diferendelor internaționale și renunță la el ca instrument de politică națională în relațiile lor mutuale.

Art. 2. Înaltele Părți Contractante recunosc că regularea sau rezolvarea tuturor diferendelor sau conflictelor de orice natură sau de orice origine ar fi ele care se vor putea ivi între ele, nu va trebui niciodată urmărită decât prin mijloace pacifice.

Art. 3. Prezentul tratat va fi ratificat de înaltele Părți Contractante desemnate în preambul, conform cerințelor constituțiilor lor respective și va lua efect de îndată ce toate instrumentele de ratificare vor fi fost depuse la Washington.”

(Din Pactul Briand-Kellogg, 1928)

SURSA B.

„Partea sovietică: [...] Guvernul sovietic insistă asupra soluționării problemei esențialmente litigioase, adică a problemei Basarabiei, pe calea unui referendum al populației basarabene, organizat în mod legal și în condițiile care să garanteze deplina libertate și caracterul normal a voinței sale.

Partea română: [...] Delegația sovietică prezintă propunerea de plebiscit ca conformă politicii urmate în mod sistematic de guvernul Uniunii Sovietice care l-au precedat. Delegația română nu a văzut totuși ca guvernele acestea ar fi întrebuințat referendumul ca mijloc de rezolvare a dificultăților politice. Nu prin acest mijloc guvernele sovietice și-au instaurat puterea lor, și această observație este hotărâtoare pentru această problemă.”

(Din documentele Conferinței sovieto-române de la Viena, 1924)

SURSA C.

”... Fiecare dintre cele patru puteri se angajează prin acest acord să facă demersurile necesare ca să-i asigure executarea.

Art.1. Evacuarea va începe la 1 octombrie.

Art. 2. Regatul Unit, Franța și Italia convin că evacuarea teritoriului în cauză va trebui să fie terminată la 10 octombrie.

Art. 3. Condițiile acestei evacuări vor fi stabilite, în ce privește amănunțele, de o comisie internațională, compusă din reprezentanți ai Germaniei, Regatului Unit, Franței, Italiei și ai Cehoslovaciei.

Art. 4. Ocuparea progresivă de către trupele Reich-ului a teritoriilor în care predomină germanii va începe la 1 octombrie.[...] ”

(Extras din Acordul de la Munchen, 1938)

Nr.	Item	Scor	
1.	Numește și datează câte un eveniment istoric specific relațiilor internaționale din perioada interbelică, pornind de la conținutul surselor A, B, C.	L	L
		0	0
	Sursa A. _____ - _____	1	1
	Sursa B. _____ - _____	2	2
	Sursa C. _____ - _____	3	3
		4	4

	Argumentează-ți opțiunea pentru Sursa A .		5 6 7 8 9	5 6 7 8 9																			
2.	Completează tabelul de mai jos. Utilizează sursele A,B,C pentru definirea/ explicarea noțiunilor/ sintagmelor istorice în context geografic și a personalităților implicate.		L 0	L 0																			
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Noțiuni/ sintagme istorice</th> <th>Țara/ zona geografică la care se referă sursa</th> <th>O personalitate implicată în contextul istoric vizat de noțiunea în cauză</th> <th>Definiție în context istoric</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Pact</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Referendum</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Evacuarea teritoriului</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Reich</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Noțiuni/ sintagme istorice	Țara/ zona geografică la care se referă sursa	O personalitate implicată în contextul istoric vizat de noțiunea în cauză	Definiție în context istoric	Pact				Referendum				Evacuarea teritoriului				Reich				1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16
Noțiuni/ sintagme istorice	Țara/ zona geografică la care se referă sursa	O personalitate implicată în contextul istoric vizat de noțiunea în cauză	Definiție în context istoric																				
Pact																							
Referendum																							
Evacuarea teritoriului																							
Reich																							
3.	Determină în sursele A și C câte o concepție/ atitudine specifică relațiilor internaționale interbelice. Argumentează cu trimitere la personalități, timp și spațiu istoric. Sursa A. _____ _____ _____ Sursa C. _____ _____ _____		L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6																			
4.	Apreciază rolul Pactului Briand-Kellogg în menținerea păcii și securității internaționale interbelice. Argumentează răspunsul. _____ _____ _____ _____		L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4																			

SUBIECTUL al II-lea (10 puncte)

Nr.	Item	Scor
-----	------	------

SURSA A.

„Se spunea - și nu erau departe de adevăr - că ea era adevăratul bărbat al familiei regale române. În cercurile oficiale se știa foarte bine că în momentul în care armatele germane victorioase, dar puțin numeroase (1917), încercau să impună pacea României, doar ea a declarat că onoarea și interesul obligau să se lupte până la capăt, că făcuse eforturi supraomenești pentru a împiedica tratativele, dar că fusese totuși nevoită să cedeze în fața politicianilor români.”
(Generalul Mordaș, șeful Cabinetului Militar al primului ministru al Franței – 1919)

SURSA B.

„Te binecuvântează, iubită Românie, țara bucuriilor și durerilor mele, frumoasa țară, care ai trăit în inima mea și ale cărei cărări le-am cunoscut toate. Frumoasa țară pe care am văzut-o întregită, a cărei soartă mi-a fost îngăduit să o văd împlinită. Fii tu veșnic îmbelșugată, fii tu mare și plină de cinste, să stai veșnic falnică printre națiuni, să fii cinstită, iubită și pricepută.” **(Declarația – testament din jurnalul Reginei)**

	2.1 Identifică personalitatea din imagine _____	L	L
	2.2. Explică, în trei argumente, importanța istorică a personalității identificate în imagine, pornind de la sursele A, B și cunoștințele anterioare.	0	0
	Argumentul 1: _____	1	1
	_____	2	2
	_____	3	3
	_____	4	4
	_____	5	5
	_____	6	6
	_____	7	7
	_____	8	8
	_____	9	9
	_____	10	10
	Argumentul 2: _____		
	_____		
	_____		
	_____		
	_____		
	_____		

<i>Argumentul 3:</i> _____		
_____		
_____		
_____		
_____		
_____		

SUBIECTUL al III-lea (18 puncte)

SURSA A.

”1. În cazul unor transformări teritoriale și politice ale teritoriilor aparținând statelor baltice (Finlanda, Estonia, Letonia, Lituania), frontiera nordică a Lituaniei va reprezenta frontiera sferelor de interes atât ale Germaniei, cât și ale URSS.

2. În cazul unor transformări teritoriale și politice ale teritoriilor statului polonez, sferile de interes, atât ale Germaniei, cât și ale URSS, vor fi delimitate aproximativ pe linia râurilor Narev, Vistula și San.

3. În privința Europei de Sud-Est, partea sovietică subliniază interesul pe care-l manifestă pentru Basarabia. Partea germană își declară totalul dezinteres politic față de aceste teritorii.

4. Acest protocol va fi considerat de ambele părți ca strict secret.”

(Extras din Protocolul adițional secret, 23 august 1939)

SURSA B. Titlul hărții:

Nr.	Item	Scor	
1.	Scrie un titlu pentru hartă (în spațiul rezervat mai sus), reieșind din informația oferită de aceasta. Explică răspunsul cu trimitere la hartă. _____ _____	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3
2.	Identifică două modificări teritoriale pe harta Europei. Argumentează răspunsul. 1. _____	L 0	L 0

	_____	1	1
	_____	2	2
2.	_____	3	3
	_____	4	4
	_____	5	5
	_____	6	6
3.	Formulează, în baza hărții, câte o cauză și o consecință a modificărilor teritoriale. Argumentează răspunsul. <i>Cauza:</i> _____ _____ _____ _____ _____ _____ <i>Consecința:</i> _____ _____ _____ _____ _____	L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6
4.	Formulează legătura cauzală dintre Protocolul adițional secret și modificările teritoriale identificate pe hartă. _____ _____ _____	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3

SUBIECTUL al IV-lea (29 puncte)

SURSA A.

„După desăvârșirea unirii neamului românesc, trebuie să urmeze negreșit afirmarea noastră în fața lumii ca factor cultural. Energiile spirituale ale unui popor cu vitalitate extraordinară și cu mari daruri firești vor trebui să producă, în domeniul artelor și al culturii, valori noi, încă nelămurite, prin care să ne dobândim locul de cinste în concertul civilizației universale”.

(Ioan Scurtu, Ion Agrigoroaiei, *Istoria Românilor*, vol. VIII)

SURSA B.

„[...] Sumele importante acordate de stat educației și culturii au constituit un suport solid asigurat vieții spirituale. Învățământul, cultura și artele, cercetarea științifică au fost încurajate și prin sprijinul primit din partea unor prefecturi și primării, instituții și întreprinderi, persoane juridice și fizice, organisme neguvernamentale etc. Democratizarea societății, reforma agrară, acordarea votului universal, chemarea la viață politică a milioane de oameni au avut ca efect dorința de instruire, de ridicare a nivelului de cultură [...]”.

(Ion Agrigoroaiei, *Istoria românilor*)

SURSA C.

”Începuturile radiofoniei în România se pot fixa în 1925 când un grup de specialiști și de amatori au întemeiat la București Asociația Prietenilor Radiofoniei, făcând audiții publice la Institutul Electrotehnic al Universității București, precum și conferințe și demonstrații în cuprinsul țării [...]. România avea în 1940 patru stații de emisie: Radio-București, Radio-România, Radio-Chișinău și Postul de unde scurte. Postul Radio-Chișinău a fost distrus în 1941 de armata sovietică în retragere [...]”.

(*Enciclopedia României*, II, București, 1943)

SURSA D., Am fost un neam foarte zbuciumat. Fiecare epocă din istorie a verificat dreptul nostru la existență. Ne-am deprins cu aceasta și avem totdeauna gata răspunsul energiilor noastre ancestrale [...] Din acest suflet a ieșit o cultură care-i corespunde”.

(Nicolae Ioarga, *istoric, publicist și om politic*)

Nr.	Item	Scor	
	<p>Utilizează sursele și cunoștințele obținute anterior pentru a argumenta, într-un text coerent, în spațiul rezervat, afirmația: Cultura românească din perioada interbelică și-a dobândit locul de cinste în concertul civilizației universale.</p>	L 0 1 2	L 0 1 2
	<p>În elaborarea textului vei respecta următoarele criterii:</p>	3	3
	<p>Expunerea conținuturilor în concordanță cu tema propusă (pentru nerespectarea condiției itemul nu se apreciază).</p>	4	4
	<p>- Expunerea ideilor în baza unui plan logic care să includă introducere, cuprins, încheiere.</p>	5 6	5 6
	<p>- Formularea argumentelor relevante (cel puțin trei), corecte din punct de vedere științific.</p>	7 8	7 8
	<p>- Integrarea informațiilor din sursele propuse.</p>	9 10	9 10
	<p>- Utilizarea corectă a limbajului istoric (cel puțin 3 noțiuni istorice).</p>	11	11
	<p>- Plasarea corectă în timp și spațiu a evenimentelor/ proceselor istorice (cel puțin 3 date cronologice și 3 toponime).</p>	12 13	12 13
	<p>- Încadrarea personalităților istorice (cel puțin trei personalități).</p>	14	14
	<p>- Respectarea volumului.</p>	15	15
	_____	16	16
	_____	17	17
	_____	18	18
	_____	19	19
	_____	20	20
	_____	21	21
	_____	22	22
	_____	23	23
	_____	24	24
	_____	25	25
	_____	26	26
	_____	27	27
	_____	28	28
	_____	29	29
	_____		
	_____		

